

Michal Kraus: **„Kruhy v obilí i v katedrále“**

Úvod:

Ve své práci na téma „Počasí (proměnlivý kontext), středověk a soudobé umění, jsem se chtěl záměrně, více či méně vyhnout klasickému chápání a následně možná i samotnému zadání. Snažil jsem se fenomén počasí v kontextu ze středověkou, a současnou vizuální stránkou staveb či obrazů, nadsadit, proto jsem si u počasí nevybral klasická témata jako (sníh, déšť, mlha, slunečno) ale využít možnost v zadání kde stojí „jiná změna kontextu“ čímž se v mé práci stala alternativní možnost vysvětlení kruhů v obilí jakožto silou přírodní (počasí, vítr, atmosférické jevy), vysvětlit jejich symboliku, kterou následně vizuálně srovnávám se symbolikou středověku a novodobými stavbami...

Jiná změna kontextu...

Tuto „jinou změnu“ jsem nasadil na téma kruhů v obilí, tzv. **agrosymboly**, které se více, nebo méně objevují po celém světě, tento fenomén je chápán ze tří základních rovin, probíráán tzv. ufology, skeptiky, nebo například, **odborníky na počasí**.

Jelikož nebyla doposud vyvrácena ani potrzena jedna společná teorie o původu všech kruhů, lze se například stále domnívat, že kruhy v obilí, jsou ryze přírodní záležitostí a tudíž plně souvisí z počasím....

Motivy kruhů, pohledy na svět z ptačí perspektivy, barevnost a různorodost krajiny, vš chci vizuálně srovnávat z motivy gotických katedrál, ze současnou architekturou, fraktály, a současným vizuálním, symboly se zabývající, uměním...

Vysvětlím zde několik základních obrazců a symbolů, které se objevují jak na polích, ledu, vodě, tak v gotických katedrálách, či na různých místech v současné době...

Kruhy v obilí

Jak vyplývá ze stručných zpráv ve starých kronikách, lidé setkávali s kruhy v obilí již minimálně od 17. století. Systematický zájem a pokusy o vysvětlení příčin vzniku uvedeného jevu se datuje od 70. let 20. století, kdy v celém světě vznikly stovky organizací, které shromažďují dokumentaci o jednotlivých jevech s cílem objektivně posoudit možné **příčiny jejich vzniku** a především vyloučit ty jevy, kdy se prokazatelně jedná o zásah člověka.

Ze záznamů vyplývá, že pozorované jevy se postupně stávají více a více složitými. Zpočátku byly zaznamenávány především útvary ve tvaru kruhu nebo elipsy, často jako systém soustředných nebo vzájemně se dotýkajících kružnic.

V poslední době se však objevují snímky velmi komplikovaných obrazců, kde jsou kombinovány kruhy se čtverci, obdélníky trojúhelníky a mezikružímí)

(Toho jsem chtěl v mé práci využít asi nejvíce)

Jelikož společným rysem všech pozorovaných agrosymbolů je fakt, že jsou tvořeny polehlými plochami zemědělských rostlin, které jsou ohnuty těsně nad zemí, zatočeny do spirálým nejsou však zpřelámány a po jistém období jsou obvykle rostliny schopny dalšího růstu. Základní plodinou s výskytem agrosymbolů je obilí, jsou však hlášeny a dokumentovány kruhy vzniklé v kukuřici, vojtěšce, řepce nebo například i v tabáku.

Kruhy všude...

Obrazce pozorované v ledu, sněhu, na písku nebo asfaltu....

Fenomén kruhů, se totiž nevyskytuje jak je nejvíce známo, pouze v obilí, ale v různých ročních obdobích a na různých počasím ovlivňovaných skupentstvích, např.

Právě led, ale i voda, nebo rozpálený asfalt....

Zde jsou tři body chápání vzniků tzv. kruhů v obilí, nebo podobně se vyskytujících symbolů...

Samozřejmě, ve své práci nechci spekulovat o existenci či neexistenci UFO, to by bylo zřejmě na práci jiného charakteru, chci pouze zmínit, že i fenomén počasí a dalších energetické vlivy, jsou jedním z jiných alternativ, než je neustálé hádání-se mezi skeptiky a ufology.

Přírodní možnosti vzniku kruhů

Atmosférické jevy

V případě některých velmi jednoduchých plošných útvarů lze akceptovat i vysvětlení vzniku kruhů působením atmosférických dějů. Uvažujeme přitom o působení lokálních menších vzdušných vírů, které jsou analogy tornád a v místě svého působení způsobí polehnutí vegetace ve tvaru kruhu. Výskyt těchto jevů i na našem území byl v minulosti mnohokrát dokumentován.

Vlastnosti půdního podloží a biologické vlivy

Poměrně často jsou hlášeny jevy anomálního růstu vegetace v určité lokalitě, kdy lze poměrně velmi snadno odlišit oblasti, v nichž mají zemědělské rostliny výrazně odlišné vlastnosti (velikost, zbarvení...) od okolí. Obvykle se přitom jedná o předchozí lidský zásah do terénu – základy starých budov, trasy ropovodů a inženýrských sítí, hnojení, pohřebiště. Zároveň se zde prakticky nikdy nejedná o úzce lokalizovanou oblast s polehnutím vzrostlé vegetace.

Energetický vliv sil planety Země

Jako nej přijatelnější vysvětlení uváděných jevů, které neleží v oblasti klasických fyzikálně-chemických projevů hmoty se jeví často opakované tvrzení, že vznik agrosymbolů je pokusem o komunikaci naší planety s lidmi jako nejmocnějším fyzikálním projevem na Zemském povrchu. Bylo činěno mnoho pokusů o převedení řeči agrosymbolů do smysluplného jazyka včetně zapojení výkonné počítačové techniky, doposud však bezvýsledně. Je přitom třeba vzít v úvahu, že doposud chybí striktní oddělení agrosymbolů vzniklých jako důsledek recesistické činnosti několika skupin od reálně vzniklých symbolů

Obrazce versus lidská inteligence

Metodou, kterou lze vnímat spojitost mezi symbolikou obrazců a lidskou inteligencí je **symetrie**. Jak by s námi mohla komunikovat civilizace, o které neexistuje žádná vědomost, žádný příběh, neexistuje ani ve sféře lidské fantazie. Jediné, co víme, je, že se její projevy objevují postupně a stále častěji a ve složitějších formách.

Každá symetrie vyžaduje existenci polarit, ale kde hledat společného jmenovatele mezi „NIC“ a hmotným, myslícím člověkem?

Není to tak těžké, víme, že život vzniká spoluprací tří složek: hornin, vody a světla, kde tekutina je něco mezi pevnou hmotou a beztvarem

„nehmotou/prostorem“. Světlo je nezbytnou věcí mezi strukturovaným pohybem a beztvarym klidem vesmíru, kde někde sídlí ono NIC.

A odtud lze začít vnímat formy „Crop Cirkles“ do našeho světa vkládané trojím způsobem, do kamene, do ledu a do obilí – a to v období obdobném k vývoji obou inteligencí. Míra abstrakce u kamenných koulí je mizivá obdobně jako „převod“ zvířete vyrytím jeho tvaru do skály. Pochopení vody jako společného jmenovatele života představuje obrovský skok ve vývoji té opačné inteligence. Led je pak pro obě společným jmenovatelem – nejvyšší teplotou vesmíru (např. jádra komet) a nejnižší teplotou/hranicí pro život. Samotná koule jako nejčastější tvar ve vesmíru, převedená na plochu už je nenápadný, ale přesto obrovský posun schopnosti abstrahovat, promítat rozměry prostoru na plochu.

Nejvzdálenější polarita možné inteligence v prostoru se projevuje teplotou vesmíru. Je doložena dvakrát, 3 stupně Kelvina představují archetyp rozměrů hmoty i času. Pokud vnímáme ledové kruhy na vodě, je příznačné, že led je blíže k teplotě volného prostoru a tekutá voda blíže teplotě v Zemi, protisměry takové symetrie v průsečíku=ledu tedy odpovídají.

Nejznámější jsou ale kruhy v obilí. Jsou dalším krokem v komunikaci naší inteligence a té, která je také „naše“, ale vychází z jiné základny než z uhlíku, na kterém je postavena lidská. Je zřejmé, že tím prvkem, který nám ubírá část inteligence v podobě paměti je křemík.

Obilí je pak z hlediska rychlosti změn průsečíkem v podobě rytmu, který je vlastně druhem dynamické frekvence. Proto obilí umožňuje opačné formě inteligence takovou hladinu spolupráce, ze které umíme číst její základní, fraktální strukturu a má i schopnost nápodoby (silueta člověka, tváře) a umí nám i nabídnout hádanky o svém potenciálu. Když budeme hledat postupné rovnováhy od kruhů ledových k složitým obrazcům v obilí, musíme si uvědomit, jaký další obrovský skok v komunikaci představuje projev té opačné formy inteligence při jejím provedení v úrovni obilí. A vedle toho ty kruhy bývají propojené do různých obrazců, z nichž některé vypovídají o naší formě inteligence, jiné o té její druhé, opačné formě, o fraktální struktuře „prázdného“ prostoru...

Kruhy v obilí
Rataje, ČR, 2006

Kruhy na vodě

(voda se jakoby posune a vyvaří směrem dolů, zdá se že na ní tlačí jakási neviditelná síla)

Kruhy v ledu

(rozřezané na přesné části a podčásti, podle poměru se zmenšují...viz.Fraktál)

Témata, a základní obrazce...

FRAKTÁL

geometrický objekt, který má následující vlastnosti:

je soběpodobný – znamená to, že pokud daný útvar pozorujeme v jakémkoliv měřítku či rozlišení, pozorujeme stále opakující se určitý charakteristický tvar;

mívá na první pohled velmi složitý tvar, ale je generován opakovaným použitím jednoduchých pravidel. Fraktály jsou na první pohled nejsložitější geometrické objekty, které současná matematika zkoumá, mají však často překvapivě jednoduchou matematickou strukturu...

Fraktál, neboli opakující se motiv se objevuje všude v přírodě, například tzv. božský poměr.

Můžeme ho znát i pod pojem zlatý řez, či Fibonacchiho posloupnost

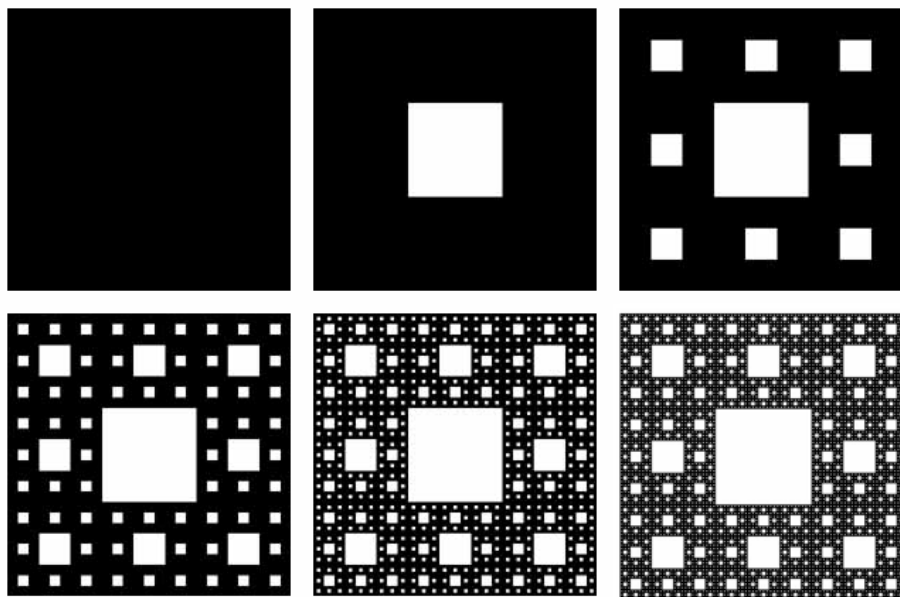
Zlatý řez se vyskytuje v přírodě ve formě Fibonacchiho posloupnosti. Listy rostlin, pokud vyrůstají jednotlivě, jsou na větvičkách rozloženy tak, že každý list vyrůstá nad předchozím listem více či méně posunut o určitý

úhel. V dolní části stonku jsou listy starší a větší, u vrcholu mladší a menší. Všechny listy jsou stejnoměrně osvětlovány Sluncem, menší nestíní větším, které mají delší řapíky. Dalším projevem zlatého řezu je uspořádání semen slunečnice nebo smrkové šišky, ve kterých jsou šupiny rozmístěny jako spirála nebo točité schody. Toto rozmístění je také velice dobře vidět u ananasu. Dalším projevem zlatého řezu v přírodě je logaritmická spirála, která nemění tvar a roste stejně do délky i do šířky. Jejím projevem je růst neživých částí živého tvora. Můžou to být vlasy, nehty, zobáky, zuby, rohy, parohy nebo schránky měkkýšů. Schránka hlavonožce nautila je ilustrací logaritmické spirály. Nejlépe se o tom přesvědčíme na průřezu ulity. Přepážky, které ji rozdělují na komůrky, svědčí o tom, jak nautilus rostl. Logaritmická spirála je příznačná pro neživé části živého organismu ulity plžů. Také hmyz se ke světlu blíží po logaritmické spirále. Pohybuje se tak, aby světlo viděl stále pod stejným úhlem.

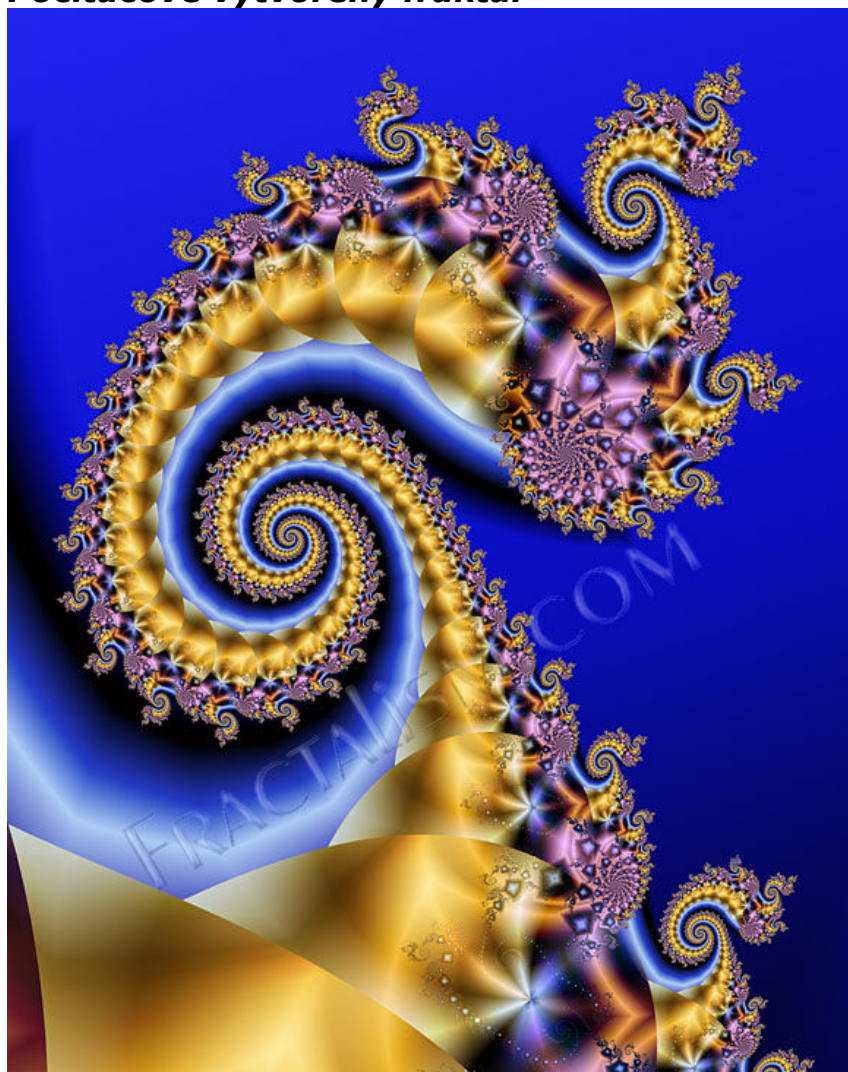
Fraktál v přírodě, příklady

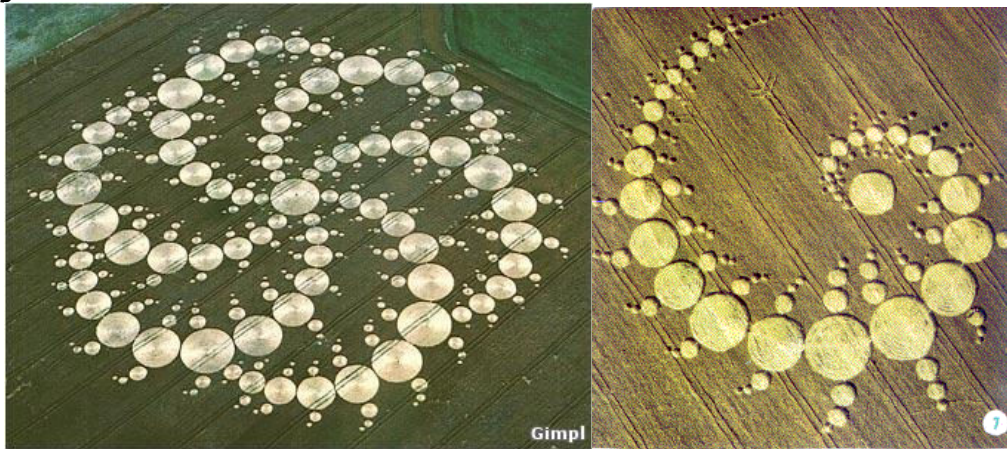
Hausdorffova dimenze

Počítačově vytvořený fraktál

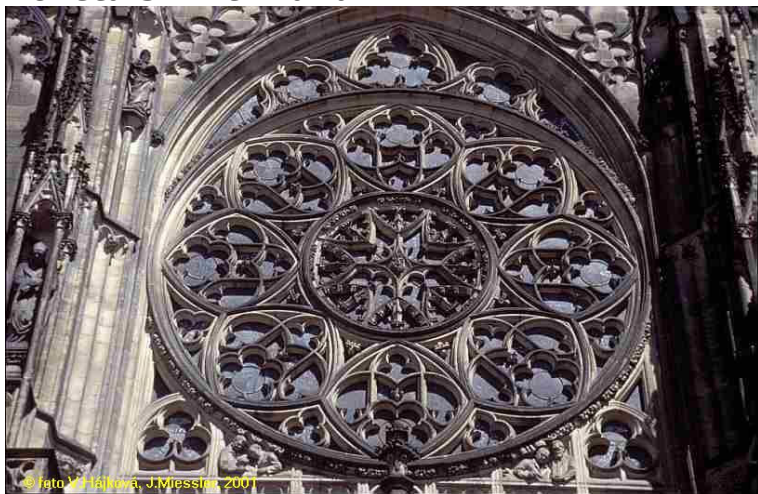
Fraktály vytvořené neznámou silou (vítr- lokální vír, UFO, člověk)
Je možné, že fyzické přírodní síly vytvořily tento obrazec, když víme že v přírodě má opakující se, v poměru měnící se motiv, jasnou základnu?

barokní schodiště
(fraktálovistost – využití optické perspektivy)

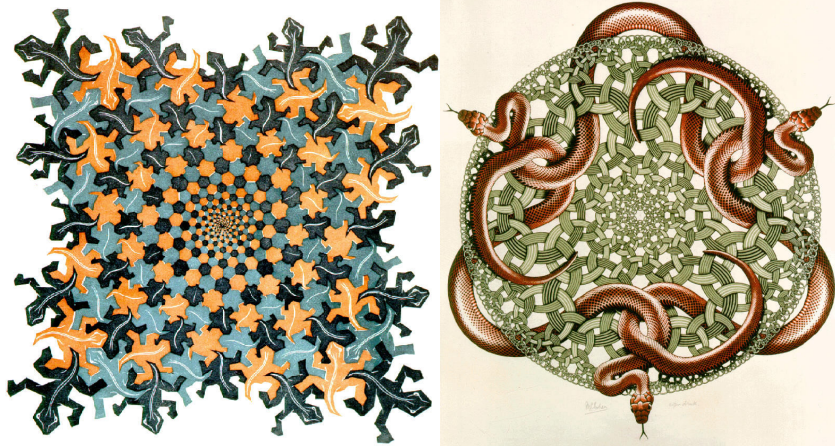

Rozeta sv. Víta Praha

Maurits Cornelis Escher

(1898-1972, nizozemský umělec, známý svými kresbami a grafikami (převážně mezzotinta, dřevořez a litografie), ve kterých zobrazuje paradoxy perspektivního kreslení, topologické útvary a rozvržení roviny na pravidelné obrazce.

Kruh a fraktálovitost v půdorysech moderních staveb a měst

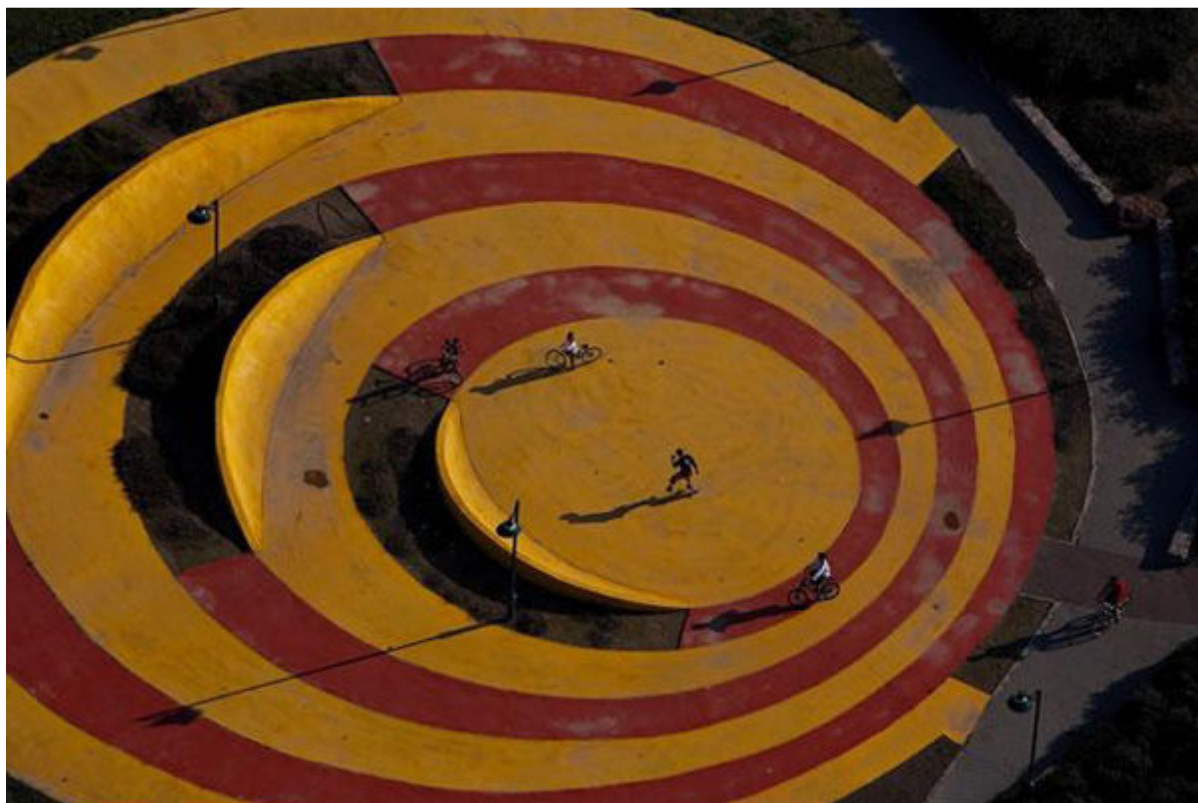
Lotosový chrám, Bahrain

Nová města, - jednotlivé komunity, stát New Hampshire, USA

Dětské hřiště, Tel Aviv, Israel

Zlatý řez

má mnoho zajímavých vlastností, například se vyskytuje v pravidelném pětiúhelníku nebo je to limita poměru mezi dvěma následujícími členy Fibonacciho posloupnosti. Pentagram (penta - pět, grame - čára) je pěticípá hvězda nakreslená jedním tahem, která má sice chybu na kráse, neboť ji křížují čáry a oddělují ramena od středu, ale vzdálenosti mezi vrcholy jsou v poměru zlatého řezu. Pentagram měli Řekové ve velké úctě, neboť názorně představoval to, co neuměli vyjádřit číselným poměrem. Zákonitost, která se v pentagramu ukrývala, z něj učinila tajemný symbol dokonalosti vesmíru.

Pentagram

Symbolika čísla 5 (penta), které přesahuje sílu čtyř základních živlů, pátým živlem je éter. Nebo dle řecké tradice: voda (hudor), země (gaia), forma (idea), sluneční teplo (heile) a vzduch (aer).

Každý jeho cíp představuje jedno období života (zrození, zrání, dospělost, stárnutí, smrt).

Symbol Venuše, bohyně matky (planeta Venuše na své oběžné dráze opíše každé čtyři roky dokonale pravidelný pětiúhelník).

Jakožto uzavřená forma byl také někdy symbolem Krista (pět cípů mohlo symbolizovat pět svatých Kristových ran).

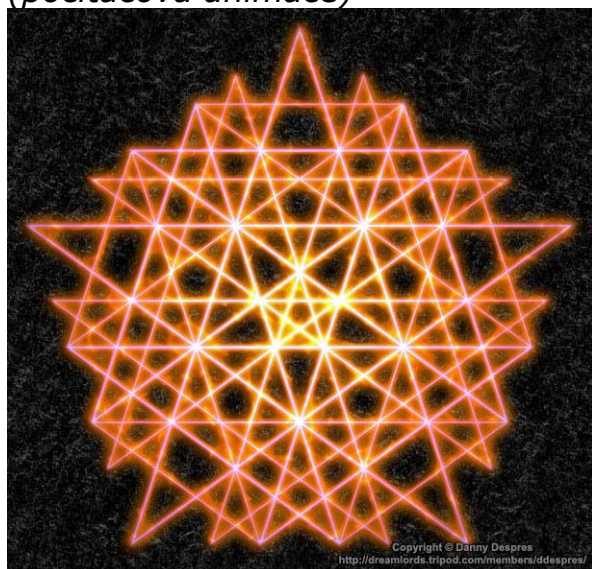
Symbol směrů vpřed, vzad, vlevo, vpravo a vzhůru (podle postavení planet Jupiteru, Merkuru, Marsu, Saturnu a Venuše).

Pentagram otočený vzhůru nohama, čili stojící na jednom cípu se nazývá Bafometova pečeť a používá se jako symbol satanismu a ďábla. Tento

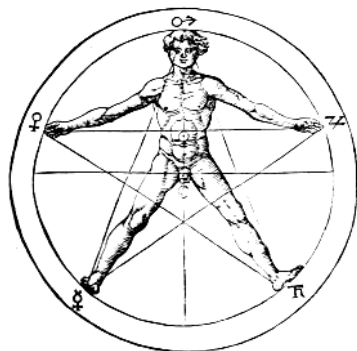
význam však vznikl až při příchodu církve, která se snažila zničit pohanskou víru.

V křesťanství je pentagram užíván jako symbol pěti smyslů či zdraví. Ve středověku údajně symbolizoval pět ran Krista a byl užíván jako amulet proti zlým démonům, nicméně během 20. století byl mnohými křesťany zavržen jakožto symbol satanismu. Pentagram je častým motivem v mnoha neopohanských náboženstvích. Symbolizuje zde především víru, popřípadě pět živlů plus „Ducha“ jakožto „nejvyšší“ bod. Víra „bahá'í“ používá pentagram jako svůj oficiální symbol. V satanismu je používán tzv. obrácený pentagram, tj. pentagram, jehož dva cípy směřují nahoru.

Pentagram jako fraktál *(počítačová animace)*

Pentagram, *symbol člověka*

Pentagram *využitý satanisty, je v něm vepsán Bafomet*

Bafomet

je jméno nejasného původu i etymologie. Je znám jako údajná pohanská modla řádu templářů, přičemž podoba této modly je také nejasná. V 19. století se staly populární konspirační teorie související s templáři. Tyto teorie ustálily podobu Bafometa tak jak ji ve svém díle Dogme et Rituel de la Haute Magie nakreslil Eliphas Lévi - tj. podoba mendéského kozla sabatu. V této podobě se jedná o okřídlenou bytost s hlavou kozla a lidským tělem a rozštěpenými kopyty.

Pentagramy v obilí

Pentagram využitý v gotické architektuře, příklady...

Kostel St Mary's v Adebbury, anglie, portál

Kostel s pentagramem, Hannover

Pentagram v okně tempářské usedlosti, Tarifa, Španělsko

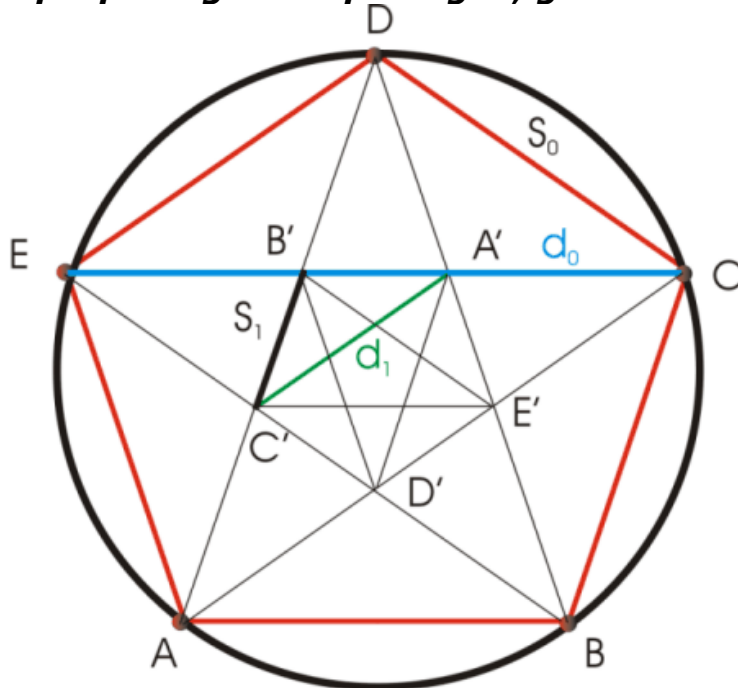

Pentagon (opis/vnitřek pentagramu)

Pentagon v obilí, Anglie

Opis pentagramu- pentagon, geometrické vyjádření

Půdorys Pentagonu, ministerstva obrany USA

(jeho půdorys je dodnes obklopen různými konspiračními teoriemi)

Hexagram, tzv. Davidova Hvězda

Hexagram / pravidelný hexagram / „Davidova hvězda“ je šesticípý pravidelný hvězdovitý obrazec vytvořený z dvou rovnosrtranných trojúhelníků. Slovo hexagram pochází z řeckého hexagrammon, „šestilinka“, „šestiobraz“.

Historie

První doložené hexagramy pochází z jihoindických hinduistických chrámů z období 800-600 př.n.l., tj. více než 3000 let po prvních pentagramech. V antice byl hexagram symbolem židovského státu, odtud pojmenování Davidova hvězda. Podle jedné teorie je hexagram vlastně složen ze dvou hebrejských písmen dalet, čili „D“ (podobně jako řecká delta má tvar trojúhelníku Δ).

Z období kolem 1000 n.l. pochází skalní rytina hexagramu z májského města Uxmalu v dnešním Mexiku. Ve středověku se Davidova hvězda často objevuje v „čarodějnické knize“ Klíč Šalomounův. Později byla užívána v alchymii jakožto symbol samotného umění alchymie, nebo také jako symbol ohně (trojúhelník s vrcholem nahoru), vody (trojúhelník s vrcholem dolů). Kombinace obou trojúhelníků dala ohnivou vodu, tedy alkohol. Další významy hexagramu v alchymii byly pij! nebo polkni!

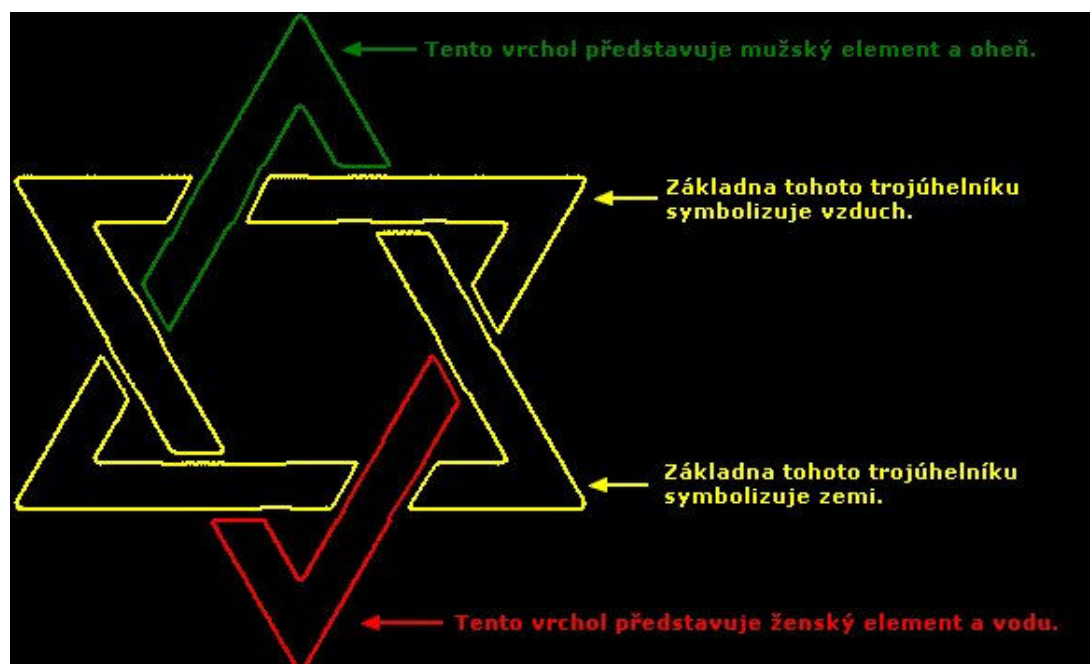
Davidova hvězda je symbolem Židů, judaismu a státu Izrael. Trojúhelník s vrcholem nahoru značí oheň a mužskou energii, trojúhelník s vrcholem

dolů vodu a ženskou energii. Jejich základny pak symbolizují vzduch a zemi. Sionistické hnutí přijalo Davidovu hvězdu jakožto symbol svého úsilí o vytvoření samostatného židovského státu. Hebrejský význam Davidův štít je dle mínění některých eufemismem pro slovo Bůh.

V křesťanství je hexagram často nazýván hvězdou stvoření a lze jej nalézt v některých křesťanských kostelech. Mormoni používají hexagram jako symbol své spřízněnosti s židovským národem. Hexagram lze najít též v kosmologických obrazcích hinduistů a džinistů, stejně tak jako v některých mešitách jakožto symbol proroků Davida a Šalomouna.

Hexagram a OHEŇ, VDUCH,ZEMĚ,VODA

Tento obrázek znázorňuje spojitost významu hexagramu, se základními hlavními přírodními jevy, kterými jsou oheň, vzduch, země, voda

Hexagram objevující se jako agrosymbol, tentokrát v ČR

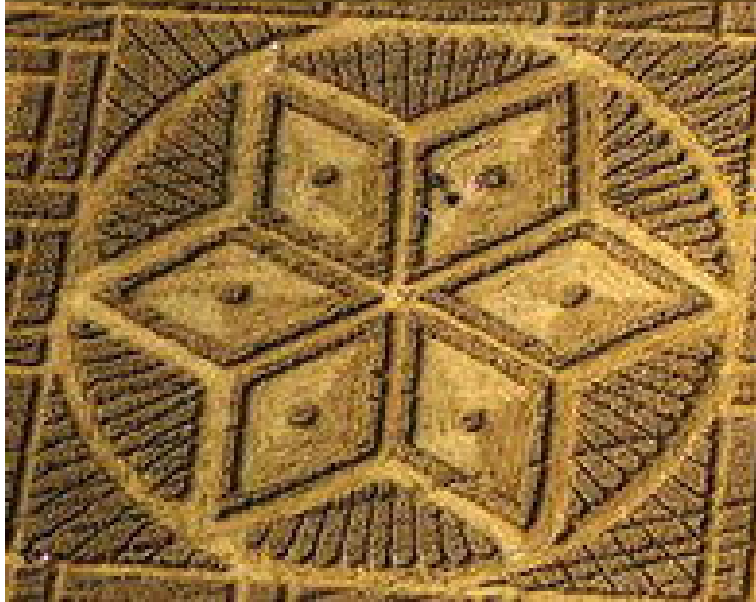
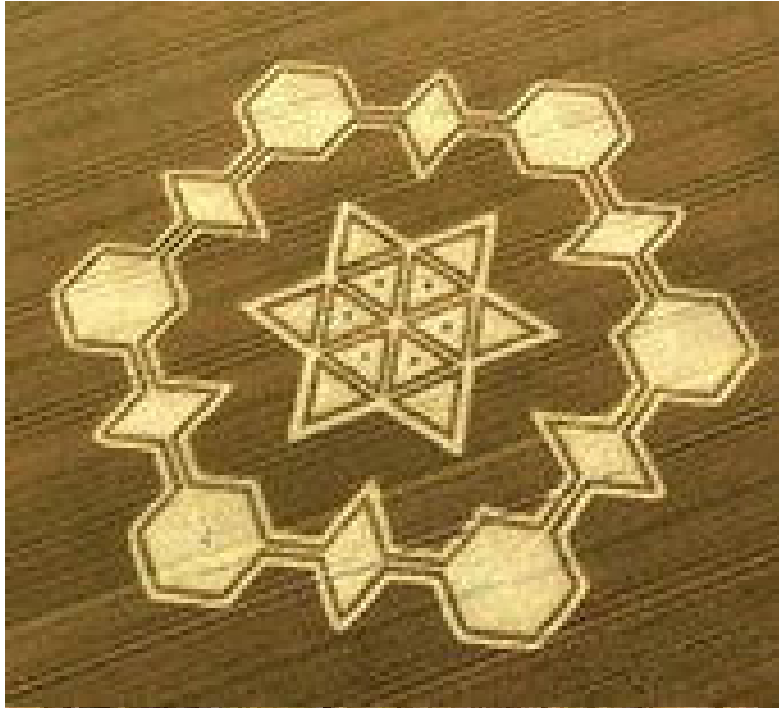

foto: Luboš Řičica, 2002

foto: Luboš Řičica, 2002

Zde jsou dva různé hexagramy objevené v Anglii

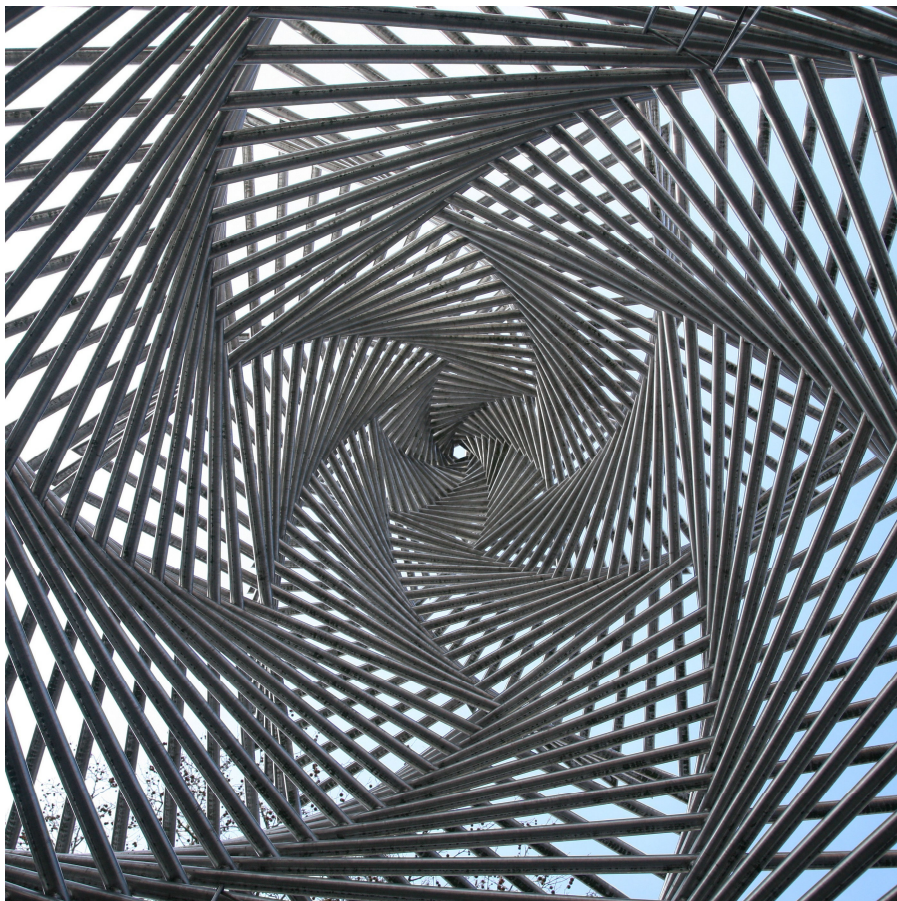
Hexagram na podlaze byzanstkého kostela

Památník po bývalé synagoze v Gotingen v Dánsku

Detail zespoda, „fraktálovitost ucházející v dál-nahoru a měnící se v hexagram....

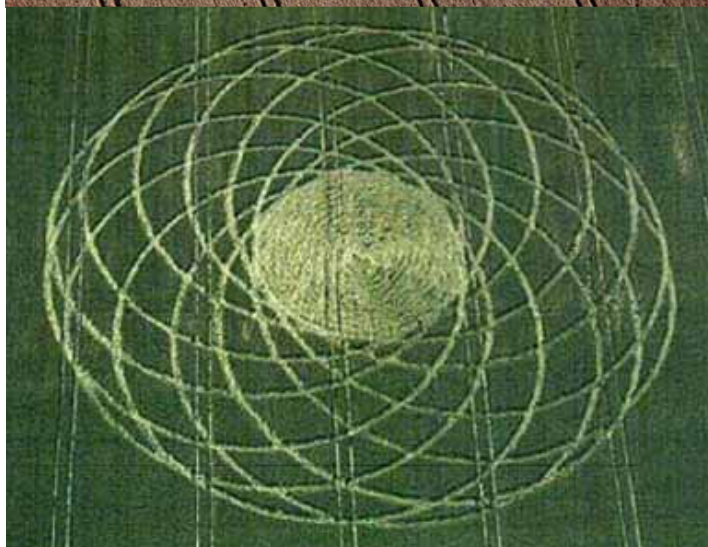
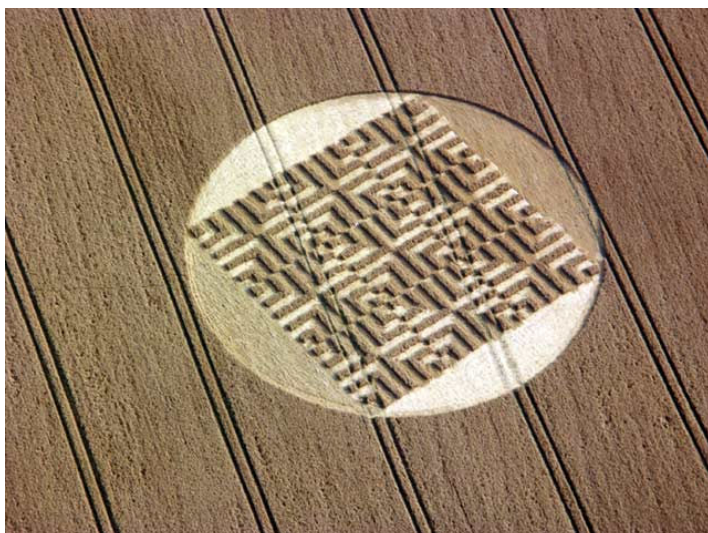
Složitější složené kruhové obrazce na polích a v architektuře

Návaznost na OP-ART

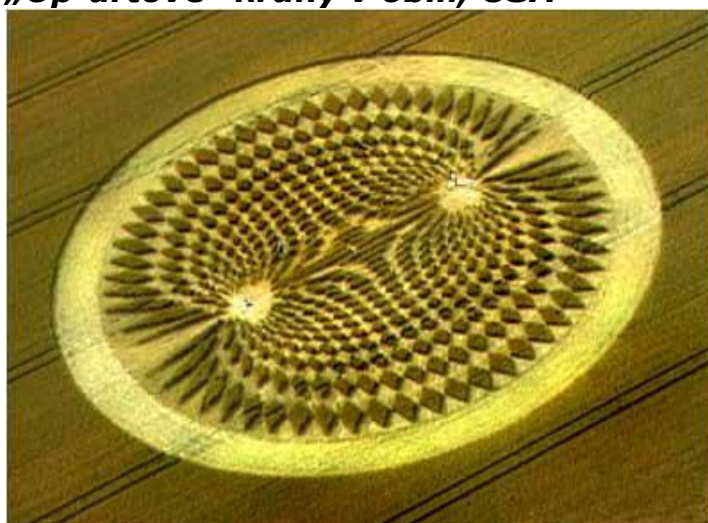
OP-ART

Autoři op-artových děl využívají poznatky z geometrie, fyziognomie a optiky. Snaží se pomocí většinou černobílých geometrických obrazců, rastrů a vzájemně se překrývajících lineárních a plošných útvarů dosáhnou optické iluze pohybu, nestability. Obrazce na polích, které jsou více či méně podobné s op-artem, lze však plně číst až z velké výšky....

„Op-artové“ kruhy v obilí, Skotsko

„Op-artové“ kruhy v obilí, USA

zdroj www.circlemakers.org

OP-ART a architektura budoucnosti

Architektonické půdorysy měst budoucnosti, také využívají jakýsi op-art trik, společným rysem s kruhy v obilí je zde vepsanost do pravidelné kružnice.

Jakési vizuální pulsování a optický trik pohybu se využívá v plánech pro moderní města.

Vizuální porovnání: Spirálovitost v kruzích a spirálovitost v půdorysu moderního města

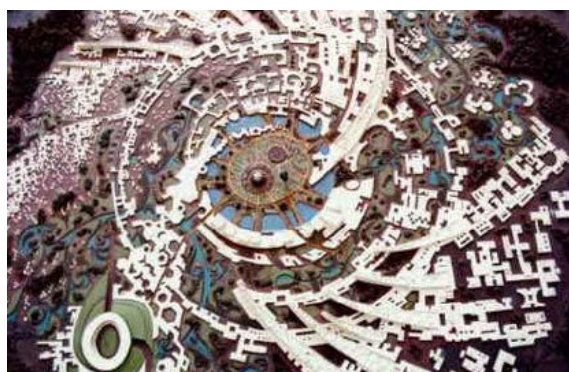
Spirála je rovinná křivka, která představuje trajektorii bodů pohybujících se po přímce podle daného pravidla, zatímco přímka se otáčí konstantní rychlostí kolem pevného bodu.

Spirála je jedním z nejvíce používaných starověkých symbolů. Najdeme jí na každém civilizovaném kontinentu. Díky jejímu vzhledu jí nalezneme u pohřebišť na celém světě, spirála nejpravděpodobněji symbolizuje "život-smrt-znovuzrození" tzv. cykloci. Podobně, jako spirála bylo znázorňováno taky slunce.

Náznak spirály na leteckém snímku pole v Irsku

Návrh novodobého města s využitím vnitřní vodní infrastruktury

Využití spirály na modlícím labyrintu pro mnichy v katedrále v Chartres, Francie

Nekonečný kříž na Rosslynské kapli, Skotsko

Tvar spirály mají také trsy trávy, či obilí při bližším pohledu v kruhu kterému byla neznámou **sílou** změněn základní rostlinný tvar, z vertikálního na zatočený kolem osy... Podobné obtáčení kolem osy, obrůstání, či zachvacování středu můžeme vidět i na sloupu „**síla**“ v rosslynské kapli.

Sloup v Rosslynské kapli

Ve svatyni Rosslynské kape stojí dva sloupy, stejně jako v Šalamounově chrámu. O dvou sloupech je minka v Královské knize, ve které se nachází jediný popis Šalamounova chrámu. Jednomu sloupu se říká Boaz, což ve skutečnosti znamená „sílu“, druhému sloupu se říká Jachin, což znamená „nastolí“. Tato dvě slova dala vzniknout nejrůznějším interpretacím, jako: Jahve nastolí svou vládu navždy. Kameníci a stavitelé středověku biblické texty velmidobře znali. Při práci je vedli jak teologové, kteří úzkostlivě jejich dílo kontrolovali, tak i vlastní víra. Stavitelství pro ně bylo posvátným aktem, což jim ovšem nebránilo v tom nechat se zasvětit také do geometrie, Pythagorových zákonů a později hermetismu. Proto v mnoha středověkých a později renesančních kostelech najdeme sloupy Šalamounova chrámu.

Zdroje:

Internet:

www.wikipedia.cz

www.zahady.cz

www.google.com

Jan Koñas, článek: „Kruhy v obilí, ledu a všem možném...“

<http://www.zahady.cz/index.php?strw=rd&id=620>

Knihy

Simon Cox: „Šifra mistra leonarda: FAKTA“

ISBN: 80-7359-012-2

Erich von Daniken. „Šok z bohů“

ISBN: 80-7176-166-4

Ian Robertson „Tajemství Rosslynské kaple a Svatý grál.

ISBN: 978-80-7207-626-0

Eckhard Weber: „Kruhy v obilí 2“

ISBN: 97-870-707-17-0